

II./9. fejezet: A hálózatközpontú innovációs stratégiák alaptípusai

Nambisian és Sawhney próbálkozást tettek a *hálózatközpontú nyílt innovációk* rendszeres elemzésére (Nambisian és Sawhney, 2007), négy ilyen stratégiát megkülönböztetve. A megkülönböztetés alapja az *innovációs táj* (tér, környezet) és a *hálózat vezetésének típusa* volt. Az innovációs térben különféle típusú szereplők valósítanak meg szerepeket, szakpolitikai és menedzsment stratégiákat.

<u>Emergens</u>	Innovációs tér	Alkotó bazár	Improvizáció központú
Meghatározott		Szimfonikus zenekar	MOD állomás
Hálózatvezetés			
		Központosított	Diffúz

3. ábra: A hálózatközpontú innováció négy modellje

A <http://www.sourcemap.com> oldalon egyes termékek forrásának eredete kereshető meg vagy állítható össze (ami természetesen nem feltétlenül a fejlesztés jelenti)

A) A „szimfonikus zenekar” (orchestra) modell szerint a vállalatok egy csoportja jön össze, hogy kiaknázzon egy explicit innovációs architektúrán alapuló piaci lehetőséget, amely architektúrát egy domináns vállalat határoz meg. Ilyen innovációs modellt valósít meg a *Boeing* a 787 Dreamline típus 2004-ben elindított fejlesztésénél, amelynek során a cég a tervezést is interaktív módon oldotta meg. A több kontinensről származó, együttesen tervezők közül a szárnyat a *Mitsubishi*, annak illesztését a *Fuji* tervezte meg. Ilyen típusú nyílt innovációt találunk, pl. az *IBM* fejlesztései esetében is. Az *IBM* esetéből már jól ismerjük, hogy a tapasztalatban nemcsak az előnyök, hanem bizonyos gyengeségek is megmutatkoztak. Ilyenek a kommunikációs nehézségek (az egymás félreinformálása), a késések, a minőségi kontroll hiányosságai, a magkompetenciák kiszervezésének veszélyei. Ezek a hibák anyagi veszteségekben is megjelentek.

B) A “kreatív bazár” (creative bazaar) modellje. Bár e modell szerint a kezdeti innovatív ötlet származhat akár az innovációs közösségtől, a vállalat játssza még mindig a főszerepet annak eldöntésében, hogy hogyan fejlessék a piacérett termékké vagy szolgáltatássá az innovációt. Ennek mechanizmusáról némileg többet irtunk korábban e fejezetben.

C) Az „improvizáció központú” (jam central) innováció egy lazán strukturált innovációs térben zajlik. Ebben átfogó, de csak laza orientációt tartalmazó innováció vezet egy olyan dinamikához, amelyben a szerveződések (célok, eszközök,

dinamika) kiemelkedése, majd visszahanyatlása, kaotikus szakaszok aperiodikus felbukkanása tipikus. Így fejlődik ki az ökoszisztéma önszerveződő módon egy tágran megfogalmazott alapvető célkitűzésnek és a mindenkor információk célpontosító hatásának megfelelően. A térben a diffúz struktúra először emergensen jön létre a kialakuló kölcsönhatásban, s a vezetés is diffúz. A folyamat ide-oda próbálkozások, sőt többszörös visszaesések után esetleg sikerhez vezető, iteratív rendeződő jellegű nyel. Ahogy Nambisian és Sawhney mondja, „az innovációs arénában megosztott kutatás történik a résztvevők önellenőrző csoportja által. Ezek megosztják az innovatív erőfeszítés irányításának és koordinálásának felelősségét.” (Nambisian és Sawhney 2008.)

Az improvizáció központú innovációt 3 téma határozza meg.

- a) **Emergens innováció-vízió** és célok fejlődnek ki a közösség tagjai közötti interakcióban.
- b) **Diffúz, alapvetően hierarchia mentes** vezetési struktúra jön létre, amelyben a közösség minden tagja részt vesz.
- c) **Kialakul egy infrastruktúra** az innováció támogatására és eredményeinek megosztására.

A sikerre vezető improvizációs központú innovációk közé tartozott az Apache, egy nyílt forráskódú szerver platform kifejlesztése, illetve a Linux fejlődése általában.

D) A „módosítás központú” (MOD/Modification/Station) modell. Ez arra irányul, hogy egy jól meghatározott architektúrájú térben forrás-megnyitással variációk létrehozását segítse elő az innovátorok általában nyílt közössége segítségével. Csak röviden tudunk utalni arra, hogy milyen szerepek jönnek létre a hálózatközpontú innovációknál. Három, alapvetően jól elkülönülő szerepről beszélhetünk. Ezek az *építésszek*, *adaptálók* és *szponzorok*. Az építésszek a rendszerarchitektúráért, az adaptálók annak a helyi körülményekhez igazításáért felelnek, a szponzorok pedig biztosítják az anyagi működőképességet.